

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron fogadja.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A horvát obstrukció.

— Országgyűlési tudósítónk telefon-jelentései. —

Csendes ülés.

Budapest, jun. 20.

A képviselőház mai ülése a változottság kedvéért csendes letolyású volt, noha az ülés nagyrésze ma is a horvátok obstrukciójával telt el.

Az ülést *Justh* Gyula elnök nyitotta meg.

Potocsnyákok nem sárták ki.

Balogh Ernő, a mentelmi bizottság előadója jelentést tesz a mentelmi bizottságnak a Potocsnyák-ügyben tartott tegnapi üléséről. A bizottság azt javasolja, hogy a Ház Potocsnyák *Ferencz* horvát képviselőt harmincz napra zárja ki a képviselőház üléseiről.

Hédervári Lehel a bizottság javaslatával szemben különvéleményt terjeszt be, mely szerint csak annyit mondjanak ki, hogy Potocsnyák tartozik a Házat ünnepélyesen megkövetni.

A Ház nagy többsége *Hédervári* különvéleményét fogadta el, azzal a kijelentéssel, hogy amíg Potocsnyák nem követi meg a Házat, addig nem vehet részt a képviselőház tanácskozásában.

Erre *Justh* Gyula átadta az elnöki széket *Rakovszky* István alelnöknek.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Választon.

— A Tengerpart eredeti tárczája. —

Irtá: *Zimai János*.

Az egyetem folyosóin berregve szólalt meg a villamos csengő. A tantermek ajtai gyors egymásutánban nyitak ki és zsbongó lármával özönlött az ifjuság az eddig néptelen, csendes folyosókra. Ma volt az utolsó leckeóra. Az ifjukor gondtalan vidámsága, pajzán jókedve mit érez, midőn valamely reárott nehéz feladatnak töltelhetőleg eleget tett, lesugárzik minden arczról. A vidám zsvivajban csak néha esik egy-egy komolyabb szó is, mit a negyedévesek váltanak egymással, baráti bucsuszavak, szerencsekivánatok az életrögös országutjára.

A XL. számú tantermet már rég elhagyták a hallgatók és a pusztá padsorok közt csak két elkésett hallgató rakosgatja össze jegyzeteit. Látszólag nagyon el vannak foglalva munkájokkal, de a szemük mindegyiknek lopva a másikon függ. Az egyik barna fürtű, kékszemű leány. A másik szőke ifju melázó szemekkel, hosszú, hófehér talárban. Négy even keresztül egymás mellett ülve rótták a sorokat jegyzeteikbe, s ha néha néhol az egyiknek feljegyzései fogyatékosak voltak, mivel merengve szomszédján felejtette tekintetét, a másik annál nagyobb figyelemmel jegyzett. És mivel jó szomszédok voltak, odakölcsönöztek egymásnak jegyzeteiket s csodák csodája,

Ugron Gábort rendreutasítják.

Rakovszky István alelnök utólagosan rendreutasítja *Ugron Gábort* tegnapi sértő közbeszólásáért.

A vasuti javaslatok csépelése.

Eután a Ház folytatja a vasutasok fizetésrendezéséről és szolgálati pragmatikájáról szóló törvényjavaslatok általános tárgyalását.

Szerényi József államtitkár a vita folyamán elhangzott beszédekre reflektál. A horvát képviselők részéről közjogellenes felszólalásokat hallottunk. Szerinte az egész horvát akció félreértésen alapul és reméli, hogy mihamarább meg fogják találni a bekés kibontakozás útját. Ezután sorra megczáfolja a horvátok ellenvetéseit.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy *Battányi* Tivadar grófnak a vita elején benyújtott határozati javaslatát elfogadja.

Ezután *Pérics* Bogdán és *Ilics* Geodeon horvát képviselők horvát nyelven szóltak a javaslatok ellen az ülés végéig.

A király és a horvát képviselők.

Zágráb, június 20.

A „Hrvatska” budapesti tudósítója arról értesül, hogy *Zichy* Aladár gróf Bécsből Budapestre érkezett és tudatta,

sokkal fényesebben sikerültek a kollokviumok, ha egymásnak jegyzeteiből készültek. A vidékről felkerült csinos leánynak mindjárt kezdetől fogva jól esett a fiatal szerzetesnővédeknek szinte félénk figyelme a többi hallgatók szemtelen tolokodásával szemben, kik a nőben csak a nemes vadat látták és csipős megjegyzéseikkel nem egyszer borították lángpirba a kis collectrixnek amugy is elég piros arczát. Mint a megrebbent őzike a vadász déket az erdő sűrű sötétjében, bánatos szemei úgy mélyedtek ilyenkor a szőke szomszéd me-rengő szemébe, sebzett lelkére gyógyító irt keresve. Négy hosszú év után, miközben egy-mást annyira megszokták, mint jóbarátok, hogy alig tudtak meglenni egymás nélkül, mávegre elérkezett a bucsu napja. Hónapok óta reszelgetve, félve gondoltak mindketten erre az órára. És az eljött kérlelhetetlenül. Itt állnak most szemtül-szembe egymással, utóljára és először egyedül. A jegyzetek már régen összerakvák, kézbe fogvák. Hosszu, kinos hallgatás után végre az ifju töri meg a csendet:

— Isten önnel, Matildka! Engedje meg, hogy nevéen szólítsam önt a bucsu órájában. Engem holnap a robogó vonat elvisz az Ös-bakony rengetegébe és ott leteszem — igen, le kell tennem a lemondás nehéz fogadalmát. Egy kis falucskában már várja kitárt karokkal egy jó anya az ő egyetlen leányát. Egy másik kis falucskában már virággal ékesíti a piczi templomban az ő fia először fogja bemutatni az isteni áldozatot. S aztán két jó anyának ölen elsirhatjuk, eltemethetjük azt az ab-

hogy a király nagyon elégedetlen a horvát képviselők viselkedésével. *Wekerle* a legközelebbi napokban Bécsbe utazik (Ma már ott is volt. — A szerk.) és meghatalmazást fog kérni a királytól, hogy a horvátok ellen szigorubb intézkedéseket te-hessen.

A kivándorlás ellen.

A Gyáriparosok Országos Szövetsége által a kivándorlás dolgában összehívott ankét tegnap kezdte meg Budapesten nagyérdékű tanácskozását. A szakértekezletre a szövetség meghívására nagy számmal gyűltek össze közgazdasági életünk hivatott képviselői, a különböző gazdasági szervezetek, kereskedelmi és iparkamarák küldöttei, számos országgyűlési képviselő s a kivándorlás által leginkább sújtott vármegyék és városok közigazgatási hatóságának képviselői. Az egyes minisztériumok szintén elküldöttek képviselőiket az an-kétre.

Az értekezletet *Chorin* Ferencz dr. elnök nyitotta meg. A kivándorlás mind rohamosabb fejlődésében látja, ugymond, a Gyáriparosok Országos Szövetsége törekvéseinek egyik leg-főbb akadályát. Az értekezlet főadata lesz a baj okaira ráutalni. Mintegy bevezetésül szóló néhány kérdést vet föl, amelyek elsősorban várják az értekezlet részéről a választ. Az első kérdés az, hogy a kivándorlási törvény s a Cunard Line-nal kötött szerződés szorule azonnali megváltoztatásra. Semmi kétség az iránt, hogy a törvényes intézkedésekkel állami protektorátus alá helyezték a kivándorlási ügy-

rándot, melyet lelkünk — igen, tudom, érzem, a magáé is, az enyém is — szöött. S ha az életnek rögös országutján megszurják néha az utszéli tövises édes arczát, gondoljon arra, hogy egy csendes czellának halotti csendjében egy bánatos szivből fakadó imába lesz foglalva mindig a maga neve.

— Isten önnel, Bruno! Legyen boldog, boldogabb mint, ahogy érzem, én leszek.

Torkán megakadt a szó s a szemében a legnagyobb önuralom daczára is megjelenik két drágagyöngyszem, árulója annak a rettenetes háborúnak, ami a keblében dul. Reszketve odanyújtja kezét az ifjunak; az kezei közé szorítja hosszán, erősen, a szemük egymásba mélyed utóljára, ziháló keblük csaknem összeér és az indulatok e nagy küzdel-mében az ifjut valami örült vágy fogja el, hogy megizelje azt, miről néhány nap muiva ünnepélyesen le fog mondani egész életére. Legalább hadd érezze áldozatának nagyságát. Magához szorítja a reszkető leányt, szomjas ajkát odatapasztja az övéhez s szivja-szivja róla a perzselő forróságot. Az önfelédten átengedi magát öleléseinek, de aztán kirepül karjai közül és az ajtóban egy utolsó pillan-tást vetve feléje, elrohan, az ajtó becsapódik — a tündéralom elrepült.

A fehér barátok templomának komor or-mán lassu, vontatott ütésekkel csendül meg a szellemek órája. A hosszú, komor folyosó-kon minden csendes. A kitart ablakokon be-áramlik a körülfekvő Bakony erdőinek mámorító illata és a betévedt szellő néha felleb-benti az ablakba támaszkodó szobornak fe-

nököseket s így valóságos modern emberkereskedést szerveztek: a bajt nagyban növeli még a német hajóársaságok titkos konkurrencziája. A másik kérdés az, hogy nem volna-e helyes, a belügyminisztérium kebelében és az összes minisztériumok képviselőivel egyetemben nagyobb kivándorlási osztályt szervezni, amely a propagandát ellenőrizné és szükség esetén ellenpropagandát szervezne. A kivándorlási utlevelek kiadása is ez osztály kereteibe vonatnék. Amerikában a legújabb adatok szerint a munkabérek nagy mértékben alászállottak. De a kivándorlás tulajdonképpen talaja széles és nagy neprétegeknek az elégedetlensége. Ki kell terjeszkednie tehát az értekezletnek arra is, hogy van-e ok erre az elégedetlenségre. Meg kellene fontolni azt is, hogy mily állami akcióval lehetne azokon a bajokon segíteni, amelyek a kötött birtok által okoztatnak s hogyan volna, kellő jogtisztetéssel, a földszerzési ehseg kielégíthető. Az a parcellázási akció, amelyet nem az állam, hanem a spekuláció indított, nemcsak, hogy nem csökkentette, hanem ellenkezőleg, határozottan növelte a kivándorlást. (Elenk helyeslés).

Hegedüs Lóránt, a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója rámutat arra, hogy a kivándorlás nem önálló betegsége, hanem csak megnyilvánulása egész gazdasági életünk beteg voltának. A kivándorlás ellen cselekedni kell; harmincz millió magyarról álmodtak lelkes magyarok s most az ország elvészéstől kell tartani. Meggyőződése, hogy barátságos uton sikerülne a Cunard-társasággal a szerződésnek oly megváltoztatását keresztülvinni, mely szerint az összes kivándorlási megbízottjait megszüntesse; ez jelentős pozitív eredménye lenne az anknak.

Thirring Gusztáv dr.: A kivándorlás ma országos csapás. Egész országrészek vannak, ahol a munkaerő annyira megcsökken, hogy ez széles körökben érezhető. De érinti a kivándorlás a népesség egész mozgalmát. Eddig Magyarország népessége erősen gyarapodó volt, most nemcsak népgyarapodásról nem szólhatunk, hanem a népesség megfogyásának az időszak kezdődött.

Gelléri Mór kijelenti, hogy az iparosvilágnak csak az az óhajta, hogy a földbirtok az iparfejlesztésből nagyobb mértékben vegye ki részét, mint eddig. Ő is járt Amerikában. Beszelt ott magyarokkal, azok azt mondták neki, hogy ha annyit akartak volna itthon dolgozni, mint Amerikában, itt is kereshettek

hár talárjáról a fekete skapulárét. Merengve néz ki a néma, csillagos nyári éjszakába. Hiába kísérté meg lehajtani fejét, az álom kerülte szemét és valami nyomasztó érzés újra meg újra kiüldözte czellájából a komor, rideg folyosóra, honnan oly mesés kilátás nyílik az erdőborította hegycsúcsokra.

Képzetele visszaviszi a multba. Ott látja magát mint ifjú növendéket gondtalanul járva a zöld mezőn, az árnyas erdőn. Akkor türelmetlenül várta a napot, amelynek rémei most oly nyugtalanul azt pihentetik keblét. Akkor bohó volt, nem ismerte még az életet és örömet talált abban, hogy egy jó anyának legforróbb vágyát teljesítse és magára öltse a lemondás hosszú, fehér öltönyét. Akkor még nem ismerte áldozatának nagyságát, nem tudta, mit is veszít el tulajdonképpen, ha lemond arról, hogy asszony ajka az ő ajkával ne forrjon soha-soha össze hosszú, forró csókba szerelmes, sejtelmes éjszakákon. Most is ilyen szerelemre andalító éj van. Forró homlokát odaszoritja a hideg ablaküveghez, behunyja szemét és képzetele szárnyán repül messzemessze, oda, hol egy kis falusi virágos házban szintén egy barna fürtű főcske bámul könnyes szemmel a néma éjszakába. Oh, ha most ott lehetne, mint szoritaná sajtó szívéhez rozsapírban égő arcát, mint halmozná el forró csókokkal azt a piczi eperajkat, amit holnap el fog veszíteni örökre. Most még szabad. Néha szinte ellenállhatatlan vágy támad benne, elrohanni innen messze es nem állni léptenyomon hazug szívvél, halotthalvány arcczal tisztos galambösz atyák között. . . De az anyja. . . Mit szólna az a szerető jó anya, kinek minden büszkesége, árva szívének minden vigasza az ő hófehér talárja. Ha azt elvetné magától, sirba vinné szegényt a bánat. Három hosszú napon és két hosszú éjen

volna annyit. (Igaz! Ugy van!) Preventív intézkedésekkel kell megszüntetni a kivándorlást, vagyis olyan állapotokat kell itthon teremteni, hogy a folyvást emelkedő igények daczára a munkás itthon is tisztességesen megélhessen.

Hieronymy Károly: Kívánatos, hogy a magyar kivándorlók tájékoztatása czéljából Amerikában olyan helyeken, ahol nagyobb számban vannak kivándorlók, konzulatusok állítsanak föl. Megvalósítandónak véli azt, amit Olaszország már meg is valósított, hogy Amerikában magyar bankok létesüljenek, amelyek a kivándorlók pénzeit olcsón hazaküldjék s a kivándorlókat tanácsokkal ellássák. Nincs semmi észrevétele az ellen, ha a Cunard-társaság nyilvánosan működő ügynökei törvényileg megszüntetnek, de ez az intézkedés nem sok eredményre jár akkor, ha nem tudjuk megszüntetni az észak-európai hajóvállalatok titkos ügynökségeit.

Gerster Béla a Földrajzi Társaság és a Magyar Társadalomtudományi Társaság nevében szólva, a kivándorlás alapokának azt tartja, hogy munkásaink díjazása nincs nemzetközi nivón. A magyar munkások fizetését kevésnek tartja arra, hogy megélhessenek abból. Nem az ügynökök által való csábítás, hanem az ott elérhető finanziazi eredmény kecségetti Amerikába az embereket. Iparunk fejlődését és ezzel ipari munkásviszonyaink javítását jelentékenyen gátolja mai védtelenségünk Ausztriával szemben. Meggyőződése, hogy nagyon sok ember kivándorlását lehetne megakadályozni helyes parcellázási politikán által.

Marton Ödön dr., miniszteri titkár, figyelmezteti az értekezletet arra, hogy a hivatalos ügynökök is százalékot kapnak a kivándorlók után, ami már magában véve ösztönzi őket a kivándorlás fokozására. A kivándorlás megnehezítendő s ebből a czélből a határrendőrség kellő számú legénységgel látandó el. — Ezzel az értekezlet folytatását ma délelőtt tíz órára halasztották.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

Wekerle a királynál.

Bécs, június 20. **Wekerle Sándor** miniszterelnök ma reggel ideérkezett és délelőtt hosszabb magánkihallgatáson volt a királynál. A miniszterelnök a kihallgatáson megköszönte a Lipót-renddel tör-

át szenvedni már e lelki gyötrelmeket és nem tudja magát végleg elhatározni. Ma van a lelkigyakorlatok utolsó éje és holnap — holnap késő lesz már minden.

A fekete posztóval bevont templomban tompán hívja a harang a hívőket a temetésre. Temetésre? — Igen, elők temetésére. Kilencz ifjut temetnek ma el a világ részere. Az orgona áhitatra keltő hangjainál halotti csendben fekszik mind a kilencz az oltár előtt, fekete lepellel leboritva. Ott van ő is köztük. Az éji rémek már elszállottak és bár halvány arcczal, behunyt szemmel, követni igyekszik azt az utat, amit a sors részere kijelölni látszott. A fogadalomtétel szertartása lassan a vége felé közeledik. A fehér talárú ifjak mind odatérdenek sorban az apát labaihoz s két ujjukat atyai kezébe tevé teszik le a szerzetesi fogadalmat. Majd sorban odajárulnak az oltárhoz, hogy a fogadalmi szerződést aláírják. Ő marad utolsónak. Behunyt szeméi előtt újra meg-elevenednek az éji képek és sorban elvonulnak előtte. — Hiába minden, a nyílt csatamezőről már szégyen a visszatérés. Reszkető kezébe fogja a tollat. Irni kezdi a nevé. A fehér papírlapon serczeg a toll, de a tinta már rászáradt a tollra; a névnek a papírlapon nem marad semmi nyoma. Ime tán maga az ég sem akarja, hogy aláírjon egy olyan szerződést, melyet csak szívének romjain által tudna megtartani. Elhomályosul előtte minden, arczát kiveri a forró verejték és szomorjas ajkán mintha újból érezné azt a mámorító forróságot, amit a bucsu percében rabolt annak a barna leánynak az ajkairól. Kiejti kezéből a tollat, támoilogva lejj az oltárlépcsőkön és utána kirohan egyenesen a szobájába. Ott leveti magáról Szent Bernát hátszta öltönyét, a rajta esett föitot nem akarja ujjabbakkal

tént kitüntetését és *politikai előterjesztéseket is tett.*

Budapest, jun. 20. **Wekerle Sándor** miniszterelnök bécsi utazása politikai körökben nagy feltűnést keltett és sok szóbeszédre adott alkalmat. Azt beszéltek, hogy a miniszterelnök kérdőre vonta az osztrák miniszterelnököt a trónbeszédnek a kiegyezésre vonatkozó passzusa miatt. Más verzió szerint azonban ezt a passzust a magyar kormányval egyetértőleg állapították meg. Hír szerint a miniszterelnök a *horvát kérdésben* is tett előterjesztést a királynak.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, június 20. A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott, amelyen **Eitner Zsigmond** és **Visontai Soma** kérdést intéztek a kormányhoz az osztrák trónbeszédnek a kiegyezésre vonatkozó passzusa dolgában. **Kossuth Ferencz** és **Apponyi Albert** gróf miniszterek válaszukban kijelentették, hogy a szöveget nem látták előzetesen, de veszedelmes precedens is volna, ha előzetesen látnák.

Azokra az indítványokra vonatkozólag, amelyeket a párt több tagja nyújtott be a képviselőházhoz, elhatározták, hogy a *kisgazdákra vonatkozó indítványokat magukévá teszik.*

Bomba a görög képviselőházban.

Athén, jun. 20. A képviselőház mai ülésén *egy örült dinamitbombát dobott le az ülésterembe.* Szerencsére azonban a bomba nem robbant föl.

Rémes gyilkosság.

Ujvidék, jun. 20. Az éjjel itt rémes gyilkosság történt. **Ritter** vendéglőjében egy nagyobb társaság mulatott, köztük egy gyalogos katona is. A mulató társa-

szaporitani. Aztán elmegy bucsutlan. — Hiszen úgy sem értené meg senki az ő szívének bánatát.

A nyitott ablakon beárad az ablakelötti virágos kert illata s künn a tikkasztó nyári melegben aranyfényben uszik a mező, a róna. A kicsiny szobában hófehér karjára támaszkodva, behunyt szemekkel álmodozik egy leány egy tündérmeséről, tündéralomról, mely olyan gyorsan elrepült. A hosszú bársony pillákon néha megjelenik egy forró könnycsepp s aztán megrezzenve hamar letörli, hogy észre ne vegye valahogy ott szemben az a jó öreg asszony, akinek úgy fájna, ha az ő édes leánykájának szívét bánattal telve látta. Pedig dehogy nem látja. Oh, a szerető anyák mindent látnak, nem lehet titkolni előttük semmit sem. De reszkető kezével minek tépje fel féltett kincsének szívesebbet, hadd sajogjon, majd behegezti azt az idő, a feledés.

A leány szívére szoritva kezét, hirtelen feláll. Mintha léptek neszt hallotta volna a kerti ut kavicsain. Egy pillanat mulva kitárul az ajtó és — a leánynak eláll a lélekzete — belép rajta egy fiatal férfi.

— Bruno, — szinte önféledten röppen le ajkáról e név.

— Már nem az többé, — mondja mosolyogva az ifju. — Mátrai Aladár dr. — szól és az öreg urnőnek kezét ajkához emeli.

Az öreg asszony nyájasan int neki fejével, hiszen bővebb magyarázatra nincsen szüksége: az anyai szív sejtelmei nem szoktak csalódní.

Egy pár perczig néma csend, aztán ketten fekiúsznak ott egy szerető anyának ölén, egymást átkarolva forrón, szorosán, mintha félnének, hogy még egyszer elszakadhatnak egymástól.

ság, amelyben Ritter vendéglős is részt vett, később a kávéházba ment és amidőn onnan visszatért, meggyilkolva találta Ritter feleségét és leányát. A gyanu azonnal a társaságban volt katonára irányult, aki időközben a társaságból eltűnt. A katonát letartóztatták. Valószínű, hogy ő követte el a gyilkosságot, de nem rablási szándékból, hanem erőszakot követett el a korcsmáros fiatal lányán.

KÜLÖNFÉLE.

— **Uj dalmát hajójárat.** A „Ragusa” hajózási társulat ajánlatot tett az osztrák kormányának, hogy Trieszt—Cattaro között hetenként két gyorsjáratot indít, 700 tonna ürtartalmu gőzösökkel, 12 tengeri mérföld óranyi sebesség mellett. Hajlandó továbbá Trieszt—Cattaro—Spizza között hetenként kétszer 500 tonna ürtartalmu és óránként 10 tengeri mérföld gyorsaságú gőzössel, végül Ragusa—Cattaro—Brindisi—Antivari között hetenként egyszer 400 tonnájú hajóval járatokat rendszeresíteni. A dalmát képviselők az ajánlatot hathatósan támogatni fogják a kormányánál.

— **Hadihajóink utja.** Távirati jelentések szerint az „Albatros” és „Nautilus” hadihajók e hó 18-án Itakába érkeztek, ahonnan e hó 20-án Korintusba indulnak. A hajókon semmi baj.

— **A „Slavonia.”** A tegnap ideérkezett „Slavonia” Cunard-gőzös, amely kivándorlóinkat viszi Amerikába, teljesen megtelve fogja szombaton kikötőnkét elhagyni. A hajóra eddig több mint 2000 utas jelentkezett.

— **Olasz színelőadások.** A Fenceszinkörben vendégszereplő *De Sanctis*-társulat ma este Bisson háromfelvonásos vigjátékát, a „Pont-Biquet család”-ot adta elő. A közönség meglehetősen megtöltötte a szinkör széksorait és az egyes felvonások végén tapsal adott tetszésének kifejezést.

— **Nyáresti tengeri kirándulás.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajóstársaság e hó 24-én, hétfőn, „Tatra” nevű terhes gyorsgőzösével nyáresti tengeri kirándulást rendez a Quarnerón. A részletes értesítést a társaság holnap teszi közzé.

— **Véres összeütközések Pólában.** Napok óta elkeveredett küzdelemmel folynak a községi választások Pólában. A város ügyeit vezető olasz nemzeti liberális párttal szemben áll a horvátok, németek és a klerikálisok koalíciója. Alig mulik el nap heves összetűzések és tüntetések nélkül; tegnap azután két emberéletbe is került az adás választási harc. A Pólát környező falvakból a szavazásra Pólába jött olasz választókat, amint este kocsijaikon visszaigyekeztek községeikbe, az országúton revolverlövésekkel és kövekkel megtámadták a papjaik által fanatizált horvátok és több embert súlyosan megsebesítettek, kettőt pedig ott a helyszínen megöltek. Nem kevesebb mint 14 revolvergolyót találtak az egyik áldozat testében. A két halott Dignano községből való és az egyik 7 gyermeknek az apja, míg a nyolczadikat most várja a hirtelen özvegygyé lett anyja. A hatóságok a bestiális horvátok egy részét kézrekerítették. Midőn a bűnösöket erős csendőri fedezettel Pólába vitték, a tömeg az utcán meg akarta lincselni az embertelen gyilkosokat és csak nagyneh-

zen sikerült a letartóztatottakkal a törvényszék fogházáig eljutni. — A választási küzdelemben egyebként az olasz nemzeti liberálisoknak van eddig némi többségük.

— **Sztrájk a butorgyárban.** A fiumei butorgyár-részvénytársaságnak Macello-utcai gyártelepén tegnap sztrájk ütött ki az ott alkalmazott 17 főnyi, nagyrészt magyar munkásszemélyzet között. A munkásoknak ugyanis nem tetszett, hogy a város védőszentjeinek napján, szombaton a gyártelepen szünetelt a munka s ők egy napi bérüktől estek; ezért tegnap memorandumot nyújtottak a Fery igazgatónak, melyben a hét folyamán előforduló ünnepek eltörlését avagy külön díjazását kérik. Egy füst alatt béremelest és egyéb kívánságok teljesítését is kérték a memorandumban, melyre azonnali választ követték. Minthogy Fery igazgató a kéréseket előbb még megfontolás és számítás tárgyává akarta tenni, a munkások rögtön abbahagyták a munkát és kivonultak a gyárból. A butorgyár-részvénytársaság erre azzal jelelt, hogy a munkásokat elbocsátottnak vette és hátralekos munkabéruket, valamint munkakönyvüket a rendőrségnek szolgáltatatta át. A mai nap folyamán a sztrájk dolgában fordulat nem állt be.

— **Megerősített alapszabályok.** A hivatalos lap jelentése szerint a belügyminiszter a fiumei kézimunkások (napszámosok) egyesületének alapszabályait láttamozta.

— **Elsülyedt tengeralattjáró.** Toulonból jelentik: A „Gymnote” tengeralattjáró hajó ma reggel a bassain elhagyásakor elsülyedt. Emberéletben nem esett kár.

— **Árverés a vasutnál.** A m. kir. államvasutak fiumei állomásfőnöksége közhírré teszi, hogy e hó 21-én délelőtt 9 órakor a 34. számú raktár helyiségében nyilvános árverés útján a következő aruk fognak eladni: Lekvár, üres hordó, kézműáru, vaselín-olaj, vasredőny, pezsgő, üres ballon, diszműáru, gummiáru, bor, fénykép, peronoszporafeeskendő, kocsi- és bőrkenőcs, használt ruha, festék, nyers jutaszövet, kép keretben, papircacskó, kerékpár, ponyva, bőr, üres láda, vágott fa.

— **Megbizhatatlan czégek a Keleten.** A m. kir. Kereskedelmi Muzeumhoz tudósítás érkezett egy bolgár nagy textiláruczegről, amelynek Ruszcsukban, Várnában és Viddinben üzlete van. Beerkezett továbbá a délnyugat-oroszországi (Kiev és kerülete) ama czégek jegyzéke, amelyek fizetéseiket beszüntették és megbizhatatlanok. Az érdekeltek a m. kir. Kereskedelmi Muzeumnál bővebb értesítést nyerhetnek.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
„Unio” könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.
PROSPEKTUS KIVÁNTATRA.

Havi 60—70 firttal

azonnali belépésre kerestetik

irodai tisztviselő, ki a magyar és német nyelvet és némileg az olaszt is bírja. Ajánlatok „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalba czimzendők.

Hálószoza

és egyéb butorzat költözés miatt sürgősen eladó. Via Salute 9. I. em.

A Via Stefanóban egy vagy két

szépen butorozott szoba

kilátással a tengerre, azonnal kiadó.
Czim „A Tengerpart” kiadóhivatalában.

Egy jó forgalmu vendéglő

— kerthelyiséggel, családi viszonyok miatt szabad kézből eladó. Forgalmas pont! — Czim: Liebl István, a Jellasics-kaszárnya átellenében.

MIRAMAR

Nagyszálló Zirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
— és tengeri fürdő. —

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés. —
Kávéház és étteremmel.
Lift — villanyvilágítás —
Olvasó terem. —
Hidegvízgyógyintézet —
— Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás
Mérsékelt árak

A FIUMEI

Néptakarékpénztár

(Pučka Štedionica)

FIUME, Via Riva I. sz. - Alapított 1873.

Takarékbetétek elfogadása és visszafizetése előzetes felmondás nélkül; különleges esetekben az alapszabályok 39 §-ának alkalmazásával.

Folyószámla letétek és hitelnuyjtások.

Előlegek értékpapírokra, árukra s más értékekre.

Váltóleszámitolás 3 esetleg két jó aláírásra 3 hónapig terjedő időre.

Jelzálogkölesönök ingatlanokra az érték feléig.

Az Igazgatóság.

Intelligens

irodai gyakornok,

ki legalább 2 nyelvet beszél, jó fizetéssel felvétetik helybeli irodában. Czim a kiadóban.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle radio-activ

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhajasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvénynél, vérbőségnél s egyéb belső szervezeti bajokban.** — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszerész és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

„OLIMPO“ CINEMATOGRAF

Via Germania 11. sz. Braida.
Naponta előadások d. n. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok:

A rendőrség kutyái.

A megtámadott kocsiposta.

A durcás fiú stb. stb.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.

Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felet fizetik.

A Scoglietton.

Vasárnaptól, május 9-től kezdve csak rövid időre:

a legnagyobb amerikai jóhírnevű

Medve-, kutya és majom-színház

Érdekes látványosság az intelligens közönség számára.

Hétköznapokon naponta 2 előadás: I. D. u. 5 órákor, II. este 8-kor.

Vasár- és ünnepnapon 4 előadás: I. D. e. 1/2 11 órákor, II. d. u. 4-kor, III. d. u. 6-kor, IV. este 8-kor.

Helyárak: I. hely 50 krajczár, II. hely 40 kr. III. hely 30 kr. karzat 20 kr.

Katonák, diákok és gyermekek fél árat fizetnek.

Számos látogatást kér

AZ IGAZGATÓTÁG.

A Scoglietton.

Klotild szálló és fürdő

Pečine-Susák.

Ma, f. hó 15-én délután 4 órákor a terzattoi zenekar hangversenye.

Éz évadra az ujonnan felépült és fényesen berendezett szállodában több szoba, kilátással a tengerre, kiadó.

Jó kongháért és rendes tiszta italokért kezeskedem.

Szabad bemenet.

Tisztelettel

Telefon 472.

Resch A. szállodatulajdonos.

Szoba és czimerfestő

vállalat.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és diszletfestést, mázolásat a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czimitáblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árák mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mély tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi gyártmányok.

Szobák 2 koronától feljebb.

Pensio Villa Melanio

ABBZIA

a Szegő szanatorium mellett.

Saját házi és tengeri fürdő. Minden szobából gyönyörű tengeri kilátás.

Olcsó árak.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME. Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, számlára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokra;

megőriz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek inkasszójáról; végrehajt tőzsdéi műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Prungato. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápáry).

„Progresso“

Cinematograf (Mozgófényképek)

ANDRÁSSY UTCZA I. SZ.

Legújabb műsor:

Lehetetlen öngyilkosság.

Santuzza bucsuja.

A kedvenc megostromlása.

Nina a kaszárnnyában.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvíz, oalettcikkék és szépitőszerek, stb. stb.